
Til: Hovudutval for opplæring og kompetanse
Hovudutval for kultur, idrett og integrering

Frå: Fylkesdirektør opplæring og kompetanse

Vidareføring av Jobbsjansen del B

Fylkesutvalet behandla 14.2.2020 i sak PS 18/20 disponering av løyvinga til Jobbsjansen del B. I vedtaket går det fram korleis avdeling for opplæring og kompetanse skal følgje opp saka. Vedtaket har denne ordlyden:

1. Fylkesutvalet løyver 9,7 mill. kr til avdeling for opplæring og kompetanse til gjennomføring av ordninga Jobbsjansen del b etter dei vilkår og retningsliner som ligg føre i denne saka.
2. For fylkesutvalet er det viktig at tiltaka i Jobbsjansen del b vert gjennomført etter ein plan, og ein ber om at ein slik plan vert referatsak i junimøtet til hovudutval for kultur, idrett og integrering og hovudutval for opplæring og kompetanse.
3. Fylkesutvalet forventar at planen viser heilskap kring ordninga og kva mål som vert sett, både kvalitativt og kvantitativt for tilbod til målgruppa.

Fylkesdirektør for opplæring og kompetanse gjer her greie for kva vedtak som er gjort for komande skuleår og kva planarbeid som vert starta med tanke på framtidig tilbod til målgruppa. Det er ein føresetnad at vidareføring av Jobbsjansen del B skjer i samsvar med nasjonale retningslinjer og dei presieringane som går fram av sak PS 18/20.

Jobbsjansen del b skal sikre meir grunnskoleopplæring for ungdom i aldersgruppa 16-24 år, slik at dei betre kan fullføre vidaregående opplæring. Tiltaket høyrer til fylkeskommunen sine nye integreringsoppgåver, og ordninga har gått frå å vere frivillig til å bli ein obligatorisk del av fylkeskommunen sine tiltak.

Hovudmålet med ordninga er å bidra til betre gjennomføring i vidaregåande opplæring for målgruppa 16-24 år. Ordninga skal bidra til at ungdom som har rett til vidaregående opplæring, men som ikkje har opparbeidd seg godt nok fagleg grunnlag, slik som gode nok norskferdigheiter, skal kunne få betre føresetnader for å fullføre vidaregåande opplæring.

Ordninga skal bidra til betre grunnskoleopplæring for innvandrarungdom i aldersgruppa 16-24 år som treng det. Målet er at all ungdom i Vestland, uavhengig av bakgrunn og kommune, skal få likeverdige opplæringstilbod og vere i lag med andre ungdomar på dei vidaregåande skulane. Målet er også å redusere fråfallet frå vidaregåande opplæring for innvandrarungdom.

Føremålet med ordninga:

Fylkeskommunen bør etablere eit forpliktande og systematisk samarbeid med relevante kommunar som har elevgrunnlag for Jobbsjansen. Fylkeskommunen bør også legge til rette for at opplæringa foregår i eit læringsmiljø der jamaldringar er til stades, dvs. på ein vidaregående skule. Dette med tanke på at det er viktig at ungdomane vert inkluderte og integrerte i lokalmiljøet dei bur i.

Det er også ein føresetnad for ordninga at prosjekta er forankra i fylkeskommunal leiing og går inn i eit planmessig utviklingsarbeid og eit tverretatleg samarbeid.

Kva tilbod har vi dette skuleåret som stettar kravet om samhandling med kommunane?

I den nordlege delen av fylket har vi hatt grunnskuleopplæring(GMU) for dei mellom 16 og 24 som har behov for dette før ordinær vidaregående opplæring.

Tilbodet er eit samarbeid mellom kommunane og fylkeskommunen. Det har erstatta det som tidlegare vart kalla innføringsklasser og deler av det kommunale tilbodet .

Skuleåret 2019/2020 er det samarbeid med alle kommunane i tidlegare Sogn og Fjordane, men ikkje alle hadde ungdom i målgruppa. Gruppene er lokalisert ved den lokale vidaregående skulen ved minimum fem sokjarar i målgruppa. Kommunar utan vidaregående skule inngår eigne avtalar med "vertskommunane". Til saman har ca. 120 elevar vore i opplæringstilbodet skuleåret 19/20, fordelt på sju skular.

Opplæringa vert gitt der ungdom vert inkludert saman med andre jamaldringar. Små grupper har vore suksessen bak tilbodet, maksimalt tolv per gruppe. Tal sokjarar er avgjerande for kor mange grupper som vert oppretta. Det er ikkje faste kvotar på kor mange sokjarar kommune og fylkeskommune kan ha. Behov for inkludering og opplæring vert prioritert slik at heile aldersgruppa vert sett under eitt, som "våre ungdomar".

Skuleåret 19/20 har nokre skular med GMU prøvd ut å tilsette ein "brubyggjar"/tospråkleg assistent. Dette tiltaket har fått veldig gode tilbakemeldingar, og det har kome forslag på at det bør vidareførast.

Det er ingen økonomiske overføringer mellom kommunar og fylkeskommune, samarbeidet baserer seg på ei lik kostnadsfordeling. Heile ordninga, både den administrative og pedagogiske delen byggjer på fleksibilitet og dialog mellom fylkeskommunen og kommunane.

Samarbeidsavtalen regulerer kven som har ansvar for kva. Til dømes har fylkeskommunen ansvar for lokale og inntaket, og kommunen har igjen ansvaret for lærermiddel og ansvarleg rektor. Lærarressursane er delte slik at ein også får eit tettare samarbeid og erfaringssdeling mellom partane.

I den sørlege delen av fylket er det dette året tilbod om å gå i kombinasjonsklasse ved Årstad vidaregående skole i Bergen. Tilbodet er ei oppfølging av eit toårig forsøksprosjekt ved Fyllingsdalen vidaregående skole 2016-2018 i samarbeid med Bergen kommune. Det er inngått ein samarbeidsavtale med Bergen kommune som mellom anna regulerer mål og målgruppe, innhald og organisering, ansvaret til rektor, kontaktlærar og koordinator, inntak, rådgjeving, pc og lærermiddel, eksamen, økonomi og prosjektgruppe og styringsgruppe. Det er sett inn lærarar for morsmålsundervisning i fem ulike språk.

Kombinasjonsklassen ved Årstad vidaregående skole er sett saman av ti elevar med ungdomsrett og ti elevar med rett til grunnskule frå Bergen kommune. Elevtalet har vore heilt stabilt gjennom skuleåret. Arbeidet har vore samordna frå fylkeskommunen gjennom prosjekt- og styringsgruppe med deltakarar frå fylkeskommunen, skulen og Bergen kommune. Det har dessutan vore ein eigen koordinator internt på skulen. All undervisning har vore lagt til Årstad vidaregående skole.

Kva andre tiltak har vi?

I den sørlege delen av fylket er det skuleåret 2019-20 tilbod om innføringsklasser ved Bergen Katedralskole og Årstad vidaregående skole. Elevane brukar ikkje av opplæringsretten, og det store fleirtalet vil gå over i ordinær Vg1 etter innføringsåret. For målgruppa minoritetsspråklege

søkjarar i alderen 16-24 år er det også mogleg å gå Vg1 Helse- og oppvekstfag i særskilt tilrettelagde grupper ved Olsvikåsen videregående skole og Åsane videregående skole. Tilsvarande tilbod for Vg1 studiespesialisering finst ved Bergen Katedralskole.

Arbeidsgruppe som utviklar tilboden.

Skuleåret 2020-2021 vert tilbodet om meir grunnskuleopplæring i kombinasjonsklasser ført vidare i samsvar med tilboden som finst i dag så langt det er søkjargrunnlag til dette. Det er mykje som tyder på at vi nasjonalt vil få ein modell for denne målgruppa som inneber eit samarbeid mellom kommunar og fylkeskommune om eit felles tilbod. Den nordlege delen av fylket har gjennom fleire år utvikla ein samarbeidsmodell som har gitt tilgang til meir grunnskuleopplæring i alle deler av fylket (Sogn og Fjordane). Samarbeidsavtalar med kommunane i nordfylket har vore ein føresetnad for at tilboden har lukkast. For Vestland fylkeskommune er det eit mål å lage eit heilskapleg tilbod til målgruppa frå og med skuleåret 2021-2022. Fylkesrådmannen nemner opp ei arbeidsgruppe som skal kome med framlegg om framtidig modell hausten 2020. Prosjektplanen skal:

- byggje på rammene som er gitt i nasjonale og lokale føringer
- byggje på resultat frå eksterne følgjeevalueringar og lokale erfaringar med tidlegare tilbod i fylket
- gje utførleg omtale av målgruppa og kva som skal vere innhaldet og kjenneteikn på kvalitet i dei tilboda som vert oppretta
- omtale inntakskrav og prosess rundt inntaket
- omtale arbeid med dimensjoner og lokalisering

Arbeidsgruppa vert sett saman slik:

- 1 representant frå frå kvar av dei tre seksjonane
- 1 områdieleiar
- 2 deltakarar som har direkte erfaring med grunnskuleopplæring for minoritetsspråklege

Det kan vere aktuelt å nemne opp ei referansegruppe for arbeidet med representantar for skuleleiing og kommunalt nivå. Ei slik gruppe kan til dømes vere på fire personar. Det er viktig at gruppa gjenspeglar at kommunane er ulike.